

**DOĞA VE İNSAN
ÜNİTESİNDEN SON 6 YILDA KAÇ SORU ÇIKTI?**

SORU MODELİ	2018	2017	2016	2015	2014	2013
İnsan, Doğa ve Coğrafya	1	1	1		1	1

1. Doğal koşulların insan yaşamına olan etkisine aşağıdakilerden hangisi örnek gösterilemez?

- A) Depremselliğin fazla olduğu ülkelerde bina yapımında esnek malzemelerin kullanılması
- B) Orta kuşaktaki ülkelerde insanların yıl içerisinde giysi değiştirme ihtiyacının fazla olması
- C) Yarı kurak iklim bölgelerinde küçükbaş mera hayvancılığının yapılması
- D) Jeotermal kaynakların bulunduğu alanlarda kaplıca turizminin gelişmesi
- E) Batı Avrupa ülkelerinde tarımsal verimin yüksek olması

Tarımsal verimin yüksek olması ileri tarım tekniklerinin uygulanmasının sonucudur.

Çözümlü Soru

2. • Güneşlenme süresinin fazla olduğu kıyılarda deniz turizminin gelişmiş olması
- Volkanik arazilerin tehlikeli olmasına karşın verimli toprakların varlığından dolayı yerleşim alanı olarak kullanılması
- Kutup altı bölgelerde temel gıda maddelerini su ürünlerinin oluşturması

Yukarıda verilen durumlardan çıkarılabilecek en kapsamlı yargı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) İklim çeşitliliği ekonomik yaşamı zenginleştirir.
- B) Yer kabuğunun kırıklı bölgeleri yoğun nüfusludur.
- C) Nüfus yeryüzüne düzenli dağılmıştır.
- D) Doğal koşullar insan yaşamı üzerinde önemli rol oynar.
- E) İklim, ekonomik faaliyetleri en fazla etkileyen doğal unsurdur.

3. Aşağıdaki insan faaliyetlerinden hangisinin doğada daha fazla değişiklik meydana getirdiği söylenebilir?

- A) Taşkın alanlarında tarım yapılması
- B) Kara yolu ve demir yolu ulaşımını kolaylaştırmak için tünel, viyadük ve köprü yapılması
- C) Akıntıların karşılaşması sahalarında açık deniz balıkçılığı yapılması
- D) Mağara ve kanyonların turizme açılması
- E) Vahalarda göçebe hayvancılık yapılması

Tünel, viyadük ve köprü yapımı için arazinin bir kısmı patlatılır veya kazılarak değiştirilir. Yani doğa tahrip edilir.

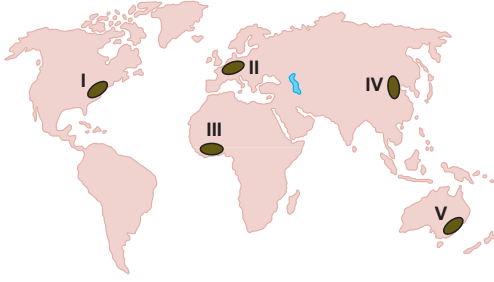
4. Aşağıdaki beşeri faaliyetlerden hangisi, doğada daha geniş alanda etkili olmaktadır?

- A) Bataklıkların kurutulması
- B) Ormanların tahrip edilmesi
- C) Tarlaların nadasa bırakılması
- D) Maden yataklarının açık işletilmesi
- E) Deniz ulaşımını kısaltmak için kanal açılması

5. Aşağıdaki doğal unsurlardan veya olaylardan hangisinin insan yaşamına olan etkisi yanlış verilmiştir?

- A) Yağmur → Bitkilerin fotosentez yapması ve besin üretilmesi
- B) Kayaç → Toprak oluşması ve tarımsal üretimin sağlanması
- C) Akarsu → İçme ve kullanma suyu temin edilmesi
- D) Rüzgârlar → Yeryüzünde farklı hava olaylarının yaşanmasına katkı sağlaması
- E) Deniz dalgaları → Yer altı sularının oluşmasına ve tarımsal sulamaya katkı sağlaması

6.

Doğal koşulların az gelişmiş ülkelerde insan yaşamı ve ekonomik faaliyetler üzerinde **daha baskın** olduğu bilindiğine göre, yukarıdaki haritada numaralanmış yerlerin hangisinde bu baskının **daha fazla** olduğu söylenebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Çözümlü Soru

7. Aşağıdakilerden hangisi doğal ortam koşullarından **daha az** etkilenir?

- A) Deniz yolu ulaşımı
B) Mera hayvancılığı
C) Tarımsal üretim
D) Beslenme alışkanlıkları
E) Demir-çelik üretimi

8. Aşağıdakilerden hangisi doğal çevre elemanları arasında **yer almaz**?

- A) Bataklıklar
B) Ovalar ve platolar
C) Kanallar
D) Yeraltı suları
E) Sıradağlar

9.

“Yaşadığım bölgede sıcaklık ve nem yıl boyunca yüksek olup, evlerimiz genellikle dağ yamaçlarında bulunmaktadır. Alçak sahalarda verimli topraklar bulunmasına rağmen gerek yüksek orandaki rutubet gerekse sık ormanlar bu alanlarda yaşamımızı engelliyor” **diyen bir kişinin yaşadığı yer ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Sıcaklık farkları fazladır.
B) Su kaynakları fazladır.
C) Yerleşme sınırı yüksektir.
D) Bitki örtüsü gürdür.
E) Yağış miktarı fazladır.

Sıcaklık ve nemin yıl boyunca yüksek olduğu yer Ekvatorial iklim bölgedir. Bu alanlarda sıcaklık farkları azdır.

Çözümlü Soru

10. “Yaşadığım bölgede yer şekilleri engebeli olup, evlerimiz birbirinden uzakta bulunmaktadır. Makine kullanamadığımız için tarlalarımızı kendimiz imece usulüyle işliyoruz. Bahar ve yaz aylarında yaylalara çıkarak hayvanlarımızı otlaklara yayıyoruz.” **diyen bir kişinin yaşadığı yer ile ilgili aşağıdakilerden hangisi söylenemez?**

- A) Köy altı yerleşmeleri bulunur.
B) Dağınık yerleşme tipi hakimdir.
C) Tarım arazilerinin parsel büyüklüğü azdır.
D) Birincil ekonomik faaliyetler yaygındır.
E) Tarımsal sulamaya duyulan ihtiyaç fazladır.

1-E 2-D 3-B 4-B 5-E 6-C 7-E 8-C 9-A 10-E

Çözümlü Soru

1. Aşağıdaki olaylardan hangisi diğer dördünden farklı bir ortamda gerçekleşir?

- A) Güneş ışınlarının tutulmaya uğraması
- B) Yatay ve dikey yönlü hava hareketi
- C) Meteorların parçalanması
- D) Radyo dalgalarının yansıtılması
- E) Gelgit olayı

2. Laterit toprakları Ekvatorial kuşağın nemli bölgelerinde, gür orman örtüsü altında gelişim göstermiştir (I). Yıkınma fazla olduğu için topraktaki humus azalır ve toprak verimsizleşir (II). Toprak organik madde miktarı yönüyle fakirdir (III). Bu topraklar kiremit renklidirler (IV). Brezilya laterit toprakların görüldüğü ülkelerden biridir (V).

Yukarıdaki numaralanmış cümlelerin hangisinde neden-sonuç ilişkisi bulunmaktadır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

Neden-sonuç ilişkisinde olayın nedeni açıklanır. Cümlede "için, dolayı ve -dan" gibi kelime ve ekler bulunur.

Çözümlü Soru

3. Aşağıdakilerden hangisi, doğada süreklilik gösteren olaylardan biridir?

- A) Bitkilerin fotosentez yapması
- B) Yer kabuğunun kırılması
- C) Kalıcı karların erimesi
- D) Yanardağların faaliyete geçmesi
- E) Akarsuların taşkın yapması

4. Aşağıdakilerden hangisi fiziki coğrafyanın alt dallarından biri değildir?

- A) Jeomorfoloji
- B) Klimatoloji
- C) Hidroğrafya
- D) Biyocoğrafya
- E) Tarım coğrafyası

5. Aşağıda fiziki coğrafyanın inceleme alanında yer alan dört konu verilmiştir.

- Geniş alanlarda, uzun yıllar görülen atmosfer olaylarının incelenmesi
- Yer şekillerinin oluşumunun incelenmesi
- Doğal ve beşeri olayların haritalanması
- Su kaynaklarının dağılışı

Bu konuları inceleyen fiziki coğrafyanın alt dalları arasında aşağıdakilerden hangisi yoktur?

- A) Jeomorfoloji
- B) Pedoloji
- C) Klimatoloji
- D) Hidroğrafya
- E) Kartografya

- 6. I. Mağara
- II. Ozon tabakası
- III. Kömür yatakları
- IV. Mercanlar

Yukarıdakilerden hangileri litosfer (taş küre) içerisinde yer almaz?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

Mercanlar deniz canlılarıdır. Ozon tabakası atmosferin stratosfer katmanında yer alır.

7. I. Çöllerle kumulların yaygın olması fiziksel ayrışmanın kuvvetli olduğunun kanıtıdır.
II. Batı Avrupa, Japonya ve ABD'nin doğusu Dünya'nın en fazla sanayileşmiş bölgeleridir.
III. Kutuplarda yerçekiminin fazla olması Dünya'nın şeklinin sonucudur.
IV. Dünya'daki nüfusun büyük bir kısmı orta kuşakta yaşamaktadır.

Yukarıda verilenlerden hangilerinde coğrafyanın bağlantı ilkesi kullanılmıştır?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

I. veride kumullar ile fiziksel ayrışma III. veride ise dünyanın şekli ile yer çekimi arasındaki bağlantı kurulmuş. II ve IV'te dağılım ilkesine ait örnek verilmiş.

Çözümlü Soru

8. I. Toprak
II. Madenler
III. Balıklar
IV. Bulutlar

Yukarıdakilerden hangileri, dört temel ortamdaki biri olan litosferde yer almaz?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

9. Oluşumunda insanların etkisinin bulunmadığı ve doğal çevre içinde yer alan her şey doğal unsur olarak adlandırılır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin doğal unsur olduğu söylenemez?

- A) Nevşehir'deki peri bacalarının
B) Pamukkale'deki travertenlerin
C) Trabzon'daki Sümela Manastırı'nın
D) Alanya'daki Damlatış Mağarası'nın
E) Erzurum'daki Tortum Şelalesi'nin

10. Aşağıdaki unsurlardan hangisini inceleyen coğrafyanın alt dalı **yanlış** verilmiştir?

- A) Bataklıklar → Hidroloji
B) Hava olayları → Meteoroloji
C) Akarsular → Limnoloji
D) Toprak türleri → Pedoloji
E) Yer kürenin fiziki yapısı → Jeofizik

11. Aşağıdakilerden hangisi doğal unsurdur?

- A) Avrasya Tüneli
B) Safranbolu Evleri
C) Kapıdağ Yarımadası
D) Hirfanlı Baraj Gölü
E) Ani Harabeleri

1-E 2-B 3-A 4-E 5-B 6-D 7-B 8-E 9-C 10-C 11-C

1. İnsan doğa etkileşiminde ilk çağlarda doğa lehine olan etki, zamanla insan tarafına doğru değişim göstermiştir.

Aşağıdakilerden hangisi bu duruma örnek olarak gösterilebilir?

- A) Tarımsal üretimde yıllar arasında dalgalanmaların olması
 B) Yoğun sisin deniz yolu ve hava yolu ulaşımını aksatması
 C) Sağanak yağışlar sonucu oluşan selin yerleşim yerlerini basması
 D) Kıyıların doldurularak liman ve yerleşim alanı yapılması
 E) Tsunami sonucu kıyıların sular altında kalması

2. **Aşağıdakilerden hangisi coğrafyanın dağılış ilkesine örnek olarak gösterilemez?**

- A) Tropikal çöllerin 30° enlemleri çevresinde bulunması
 B) Dünya'nın % 71'ini denizlerin oluşturması
 C) Kanada'nın güney bölgelerinin kuzey bölgelere oranla yoğun nüfuslanması
 D) Hızlı kentleşmenin sonucunda gecekondu semtlerinin ortaya çıkması
 E) Amerika kıtasının batı kıyıları boyunca Kaya-lık ve And dağlarının uzanması

3. **Aşağıdakilerden hangisi doğaya dayalı yürütülen ekonomik faaliyetler arasında yer almaz?**

- A) Deniz turizmi
 B) Kağıt üretimi
 C) Tarımsal sanayi
 D) Hidroelektrik üretim
 E) Ahır hayvancılığı

Çözümlü Soru

4. Doğal olaylar insanların yaşam tarzını ve ekonomik faaliyetlerini büyük ölçüde etkilemektedir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinin insanların yaşamına olan etkisi en azdır?

- A) Yabani hayvanların
 B) Yeryüzü şekillerinin
 C) Su kaynaklarının
 D) İklim koşullarının
 E) Bitki örtüsünün

Çözümlü Soru

5. **Aşağıdakilerden hangisinde yer yüzü şekillerinin insan yaşamına olan etkisi verilmemiştir?**

- A) Deltalarda tarımsal faaliyetlerin gelişmiş olması
 B) Dar vadilerde hidroelektrik santral kurulması
 C) Karla kaplı dağlarda kış sporlarının gelişmesi
 D) Kırıklı arazilerde deprenselliğin fazla olması
 E) Ova ve plato yüzeylerinde nüfus ve yerleşmelerin fazla olması

6. Yaşadığımız ortam dört doğal sistemden meydana gelmektedir.

Aşağıdakilerden hangisi, bu doğal sistemlerden biri değildir?

- A) Hidrosfer   B) Litosfer   C) Atmosfer
 D) Biyosfer   E) Astenosfer

Astenosfer: Mantonun yer kabuğuna yakın üst kısmı

Çözümlü Soru

7. Aşağıdakilerden hangisi, doğal unsurlardan biridir?

- A) Konya-Meke tuzlası
- B) Şanlıurfa'daki Göbeklitepe höyüğü
- C) Atatürk Barajı
- D) Süveyş Kanalı
- E) Nemrut Dağı'ndaki heykeller

8. Aşağıdakilerden hangisi bitkilerin insan yaşamına sağladığı katkılar arasında **yer almaz**?

- A) Sayfiye ortamı sağlamaları
- B) Tarımsal üretim ortamı olmaları
- C) Yapı malzemesi olmaları
- D) Kağıtın ham maddesi olmaları
- E) Araç-gereç yapımında kullanılmaları

Çözümlü Soru

9. Aşağıdaki ülkelerin hangisinde belirtilen özelliğin ortaya çıkmasında doğal koşulların etkisi **yoktur**?

- A) Japonya'da tarım arazilerinin az olması
- B) Hollanda kıyılarını deniz sularının basması
- C) Libya'da tarımsal sulamaya fazla ihtiyaç duyulması
- D) Hindistan'da nüfusun ülke geneline düzensiz dağılması
- E) ABD'nin finans merkezlerine ev sahipliği yapması

10. Aşağıdaki olaylardan hangisi atmosfer ortamı ile **ilişkilendirilemez**?

- A) Deniz akıntıları
- B) Güneşlenme
- C) Şimşek ve yıldırımlar
- D) Hava dolaşımı
- E) Sıcaklık değişimi

Deniz akıntıları hidrosferde (su küre) meydana gelir.

Çözümlü Soru

11. Aşağıdakilerden hangisi beşeri faaliyetler sonucu ortaya çıkan yerçekillerinden biridir?

- A) Kolorado Kanyonu
- B) İskandinavya'daki fiyortlar
- C) Panama ve Süveyş kanalları
- D) Bering Boğazı
- E) Peribacaları

Çözümlü Soru

12. I. Akarsular ve göller
II. Dağlar ve platolar
III. Höyük ve ören yerleri
IV. Hidroelektrik santraller

Yukarıdakilerden hangileri fiziki coğrafyanın konuları arasında gösterilebilir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

1-D 2-D 3-E 4-A 5-D 6-E 7-A 8-B 9-E 10-A 11-C 12-A

TEST-1 Soru-2

2. Öncülde verilen ortamların birbiriyle herhangi bir bağlantısı bulunmamakla birlikte yaşam koşullarını ve ekonomik faaliyetleri etkilemektedir. Ayrıca tamamı doğal ortamlardan oluşmaktadır.

Cevap D

TEST-1 Soru-7

7. Deniz ulaşımı; iklim koşulları, sığ kıyıları, ters akıntılardan, mera hayvancılığı ve tarımsal üretim; yer şekilleri, sıcaklık ve yağış şartlarından; beslenme alışkanlıkları iklim koşulları gibi koşullardan önemli oranda etkilenir.

Ancak sanayi faaliyetlerinden bazıları (gıda, kağıt, tekstil gibi) ham madde yönüyle iklim koşullarından etkilenirken otomotiv, demir-çelik ve çimento gibi türler doğal koşullardan pek etkilenmez.

Cevap E

TEST-1 Soru-10

10. Yer şekillerinin dağlık-engebeli olduğu kırsal arazilerde;
- Evlerin birbirinden uzak olduğu dağlık köy altı yerleşmeleri bulunur.
  - Tarım arazileri küçüktür.
  - Tarım ve hayvancılık gibi birincil ekonomik faaliyetler yaygındır.
  - Yağış miktarı ve su kaynakları fazla olduğu için (örneğin Doğu Karadeniz kıyıları) tarımsal sulamaya fazla gereksinim duyulmaz.

Cevap E

TEST-2 Soru-1

1. Dört temel ortam bulunur. Bunlar; atmosfer (hava küre), litosfer (taş küre), hidrosfer (su küre) ve biyosfer (canlılar küresi).

Güneş ışınlarının tutulmaya uğraması, yatay ve dikey yönlü hava hareketleri, meteorların parçalanması ve radyo dalgalarının iletilmesi atmosferde, gelgit olayı ise hidrosferde gerçekleşir.

Cevap E

TEST-2 Soru-3

3. Yer kabuğundaki fay kırılmaları ve yanardağların lav püskürmesi belli bir zaman diliminde gerçekleşir. Kalıcı karlar iklim ve sıcaklık değişimine bağlı olarak erime gösterirler. Akarsular ise sağanak yağış ve kar erimelerine bağlı taşkın yaparlar. Ancak bitkilerin fotosentez yapması sürekli ve sürekli. Şayet fotosentez olayı gerçekleşmezse bitkiler besin üretmez ve canlı yaşamı bir süre sonra sona erer.

Cevap A

TEST-2 Soru-8

8. Toprak ve madenler litosfer (taş küre) ortamında, balıklar hidrosfer (su küre) ortamında, bulutlar ise atmosfer (hava küre) ortamında bulunur.

Cevap E

TEST-3 Soru-4

4. Yeryüzü şekillerinin sade ,dağlık veya engebeli olmasının, bir yerin su kaynakları bakımından zengin veya yetersiz olmasının, iklim koşullarının soğuk, ılık, sıcak, nemli veya kurak olmasının, bitki örtüsünün cılız veya gür olmasının insan yaşamına olan etkisi oldukça fazladır. Yabani hayvanların insanlara uzak ortamlarda yaşamalarından dolayı insan yaşamına olan etkileri daha azdır.

Cevap A

TEST-3 Soru-5

5. Dağlar, ovalar, platolar ve karstik şekiller gibi araziler yeryüzü şekillerini kırıklı araziler ise yer yapısını oluşturur. Ayrıca kırılma sadece yer yüzünde değil yer kabuğunun iç kısımlarında da gerçekleşir. Dolayısıyla kırıklı araziler yeryüzü şekillerini değil yer yapısını oluşturur.

Cevap D

TEST-3 Soru-7

7. Konya-Meke tuzlası volkanik oluşumludur. Magmadaki gazların yer kabuğunu patlatmasıyla oluşmuş bir maardır. Göbeklitepe ilk çağlarda kurulmuş bir yerleşim alanıdır. Yine Atatürk Barajı, Süveyş Kanalı ve Nemrut Heykelleri insanlar tarafından yapılmıştır.

Cevap A

TEST-3 Soru-9

- 9.
- Japonya'da tarım alanlarının az olması yer şekillerinin engebeli olmasından,
  - Hollanda kıyılarını su basması deniz seviyesinden alçak arazilerin bulunmasından,
  - Libya'da tarımsal sulamaya ihtiyaç duyulması büyük bir bölümünün kurak ve yarı kurak olmasından,
  - Hindistan'da nüfusun ülke geneline düzensiz dağılması yer şekillerinin engebeli olmasından kaynaklanır.
  - ABD'nin finans merkezlerine ev sahipliği yapması ekonomik yönden gelişmişliğinin bir sonucudur.

Cevap E

TEST-3 Soru-11

11. Kolorado Kanyonu, İskandinavya'daki fiyortlar, Bering Boğazı ve peribacaları doğal oluşumlu Panama ve Süveyş kanalları ise insan yapımıdır.

Cevap C

TEST-3 Soru-12

12. Fiziki Coğrafya yer yapısına ve yer şekillerine ait unsurları inceler. Höyük ve ören yerleri (Nüfus ve Yerleşme Coğrafyası) ile hidroelektrik santraller (Enerji Coğrafyası) Beşeri Coğrafya'nın inceleme alanında yer alır.

Cevap A

2. ÜNİTE

HARİTA BİLGİSİ

Bu ünite ne var?

- Haritalar
- Haritalarda Yeryüzü Şekillerinin Gösterilmesi
- Coğrafi Konum

HARİTA BİLGİSİ ÜNİTESİNDEN SON 6 YILDA KAÇ SORU ÇIKTI?

SORU MODELİ	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Haritalar						1
Haritalarda Yeryüzü Şekillerinin Gösterilmesi		1	1			1
Coğrafi Konum		1				

1. Harita çiziminde meydana gelen şekil ve alan bozulmalarının temel nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Dünya'nın şeklinin küre biçiminde olması
- B) Ölçeğin kullanılması
- C) Koordinat sisteminin haritaya uygulanması
- D) Fiziki ve beşeri unsurların haritaya aktarılması
- E) Yeryüzünün kuş bakışı çizilmesi

Küresel şekiller düzleme olduğu gibi aktarılamaz.

2. Aşağıdakilerden hangisi, büyük ölçekli haritaların özellikleri arasında yer almaz?

- A) Bozulma oranı fazladır.
- B) İzohipsler arası yükselti farkı azdır.
- C) Küçültme oranları azdır.
- D) Ayrıntıyı gösterme durumu fazladır.
- E) Ölçek paydasındaki rakam küçüktür.

3. Aşağıdaki çizgi ölçeklerden hangisinde küçültme oranı daha fazladır?

(Çentikler arası 1 cm dir.)

- A) 25 0 25 50 75 km
- B) 0 200 400 600 800 km
- C) 10 0 10 20 30 km
- D) 3 0 3 6 9 km
- E) 0 50 100 150 200 km

4. Bir kürenin etrafına silindir şeklinde bir kağıt sarılmasıyla oluşturulan bir dünya haritasında, aşağıdaki ülkelerden hangisinin haritasında bozulmalar daha az gerçekleşir?

- A) Norveç
- B) Almanya
- C) Avustralya
- D) Nijerya
- E) Türkiye

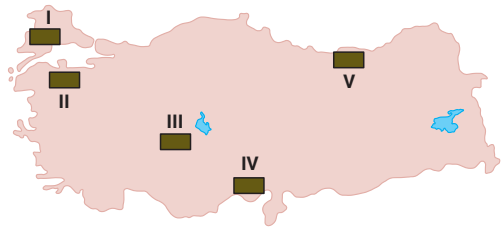

Silindir yöntem ile çizilen haritalarda bozulmalar Ekvator'dan kutuplara doğru artar.

5. İklim, deprem ve turistik mekanları gösteren haritalar aşağıdaki harita gruplarından hangisinde yer almaktadır?

- A) Fiziki haritalar
- B) Beşeri haritalar
- C) Siyasi haritalar
- D) Ekonomi haritaları
- E) Özel haritalar

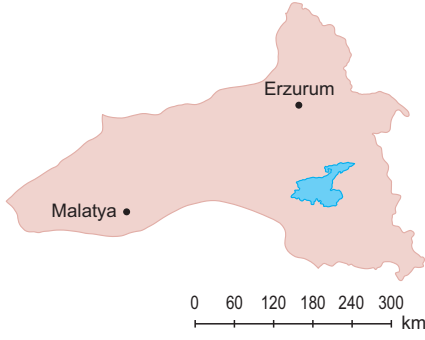
6. Bir yerin iz düşüm yüzölçümü, arazideki yükseklikler ve çukurluklar dikkate alınmadan, her yer düzlük kabul edilerek hesaplanır. Gerçek yüzölçüm ise bu yükseklik ve çukurluklar dikkate alınarak hesaplanır.

Buna göre, yukarıdaki Türkiye haritasında numaralanmış alanlardan hangisinin gerçek yüzölçümü ile iz düşüm yüzölçümü arasındaki fark daha fazladır?

- A) I
- B) II
- C) III
- D) IV
- E) V

7.

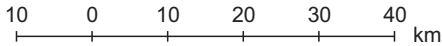
Yukarıdaki haritada gösterilen Erzurum-Malatya arası kuşuçuşu uzaklık verilen çizgi ölçeğine göre yaklaşık kaç km'dir?

- A) 180 B) 270 C) 240 D) 300 E) 360

8. Bir haritanın ölçeğinin değişmesiyle aşağıdakilerden hangisi de değişime uğrar?

- A) Çizim yöntemi
B) Yerçekillerinin ayrıntısı
C) Haritanın lejantı
D) Kullanılan renkler
E) Coğrafi koordinatlar

9.

Yukarıdaki çizgi ölçeğin boyu 5 cm'dir.

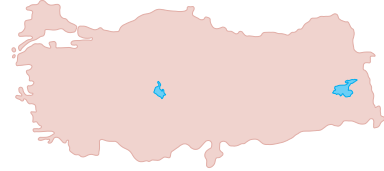
Buna göre, bu ölçeğin kesir ölçek cinsinden değeri aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/5.000 B) 1/50 000
C) 1/100 000 D) 1/500 000
E) 1/1 000 000

10.

I. Harita

II. Harita

Yukarıda verilen I. ve II. haritaya bakılarak aşağıdaki yargılardan hangisine **varılamaz**?

- A) II. haritada hata oranı daha azdır.
B) I. haritanın ölçeği daha küçüktür.
C) II. haritada küçültme oranı daha fazladır.
D) I. haritada ayrıntı daha azdır.
E) İstanbul Boğazı'nın uzanış yönü her iki haritada da aynıdır.

11. I. 1/100 000

II. 1/10 000

III. 1/2 000 000

Yukarıdaki ölçeklerin **büyükten küçüğe** doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) I - II - III B) III - I - II C) II - I - III
D) III - II - I E) I - III - II

Paydadaki rakam büyüdükçe ölçek küçülür. Ters orantı

Çentikler arasındaki gerçek uzunluğu (10 km'yi) cm'ye çeviriniz.

1-A 2-A 3-B 4-D 5-E 6-E 7-D 8-B 9-E 10-C 11-C

1. Türkiye haritası aşağıdaki ölçeklerden hangisi ile çizilirse duvarda **daha fazla** yer kaplar?

- A) 1/500 000
B) 1/1 000 000
C) 1/7 000 000
D) 1/15 000 000
E) 1/40 000 000

2. Haritalarda Coğrafya'nın dağılış ilkesi gereği yatay, dikey ve zaman içindeki dağılış gösterilir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisinde diğer dördünden farklı bir dağılış gösterilmiştir?

- A) Dünya'nın deprem haritası
B) Toros Dağları'nın bitki örtüsü haritası
C) Türkiye nüfus dağılışı haritası
D) Dünya'daki su yolları haritası
E) Afrika Kıtası'nın fiziki haritası

Dağ yamacı boyunca bitkiler dikey yönde dağılış gösterir.

Çözümlü Soru

3. I. Küçültme oranları
II. Lejand
III. Kullanım amacı
IV. Coğrafi koordinatları

Ölçekleri aynı olan Türkiye'nin idari bölünüş ve fiziki haritaları, yukarıda verilen özelliklerden hangileri bakımından benzerlik gösterir?

- A) I ve II
B) I ve IV
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

4. Haritaların alt kesimlerinde bulunan ve haritadaki sembollerin ve işaretlerin ne anlama geldiğini gösteren bölüme "lejand" denir.

Buna göre, Türkiye'nin fiziki haritasının lejand bölümünde aşağıdakilerden hangisine yer verilmemez?

- A) Akarsu
B) Baraj gölü
C) Bitki örtüsü
D) Doğal geçitler
E) Yükselti basamakları

5. Bir çizimin harita olabilmesi için;

- I. kabataslak aktarma,
II. kuş bakışı görünüm,
III. belli bir oranda küçültme,
IV. idari sınırları belirtme

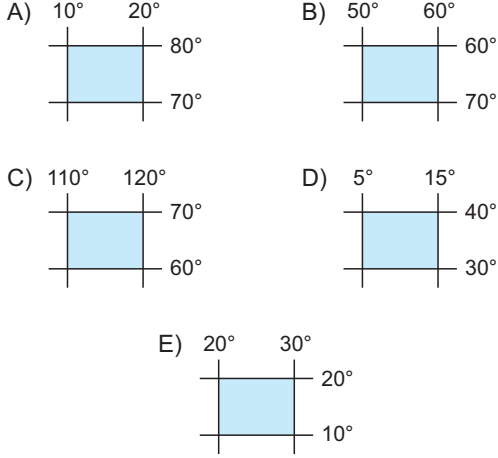
özelliklerinden hangileri gereklidir?

- A) I ve II
B) I ve III
C) II ve III
D) II ve IV
E) III ve IV

6. Ölçek küçüldükçe aşağıdakilerden hangisi ortaya çıkar?

- A) Ayrıntı azalır.
B) Gösterilen alan küçülür.
C) Düzlemde kapladığı alan büyür.
D) Hata oranı azalır.
E) İzohipler arası yükselti farkı azalır.

7. Aynı enlem ve boylam farkına sahip aşağıdaki alanların eşit boyuttaki kağıtlara kağıtların tamamı kullanılarak haritaları çizildiğinde hangisinin ölçeği **daha küçük** olur?

Meridyenler arasındaki mesafe Ekvator'dan kutuplara doğru daralır.

8. Fethiye'deki Babadağı'ndan yamaç paraşütü ile atlayan bir turistin alçaldıkça Ölüdeniz'i **daha ayrıntılı** görmesi aşağıdakilerden hangisini örnekendirir?

- A) Haritaların kuşbakışı olarak çizilmesini
B) Küçültme oranının haritaya etkisini
C) Harita çizimlerinde farklı tekniklerin kullanılabilmesini
D) Haritadaki verilerin değerlendirilebilmesi için lejanta ihtiyaç duyulduğunu
E) Fiziki haritaların profil çıkarma yöntemine uygun olduğunu

Paraşüt ile alçaldıkça ayrıntıların artması ölçek farkının haritaya etkisine örnektir.

9. Aşağıdaki ülkelerin konik projeksiyon yöntemi uygulanarak haritaları çizildiğinde, hangisinde bozulma **daha az** olur?

- A) Kanada B) Norveç C) İtalya
D) Endonezya E) Brezilya

10. I. Ayrıntıyı gösterme gücü fazladır.
II. Geniş alanları gösterirler.
III. Hata oranı azdır.
IV. Küçülme oranı fazladır.

Yukarıdaki özelliklerden hangileri büyük, hangileri küçük ölçekli haritalara aittir?

	Büyük ölçekli	Küçük ölçekli
A)	I ve II	III ve IV
B)	I ve III	II ve IV
C)	II ve III	I ve IV
D)	III ve IV	I ve II
E)	I ve IV	II ve III

11. Fiziki haritalar,

- I. kuşbakışı çizilmiş olmaları
II. profil çıkarmaya elverişli olmaları
III. küçültme oranlarının fazla olması
IV. coğrafi koordinatların bulunması

özelliklerinden hangileri yönüyle, idari bölünüş haritalarından ayrılır?

- A) Yalnız II B) Yalnız IV C) I ve III
D) II ve III E) III ve IV

1-A 2-B 3-B 4-C 5-C 6-A 7-E 8-B 9-C 10-B 11-A

1. Aşağıdakilerden hangisi, küçük ölçekli haritaların bir özelliği arasında **yer almaz**?

- A) Ayrıntıyı gösterme güçleri azdır.
- B) Küçültme oranları fazladır.
- C) Hata payı fazladır.
- D) İzohipsler arası yükselti farkı azdır.
- E) Geniş alanları gösterirler.

2. Türkiye'nin fiziki haritasında;

- I. Konya Ovası'nın gösterildiği renk
- II. Van Gölü'nün alanı
- III. Uludağ'ın yükseltisi
- IV. Mersin-İskenderun arası kuş uçuşu uzaklık

özelliklerinden hangilerini tespit etmek için ölçeğe ihtiyaç **yoktur**?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

Fiziki haritalarda yükseltiye ait unsurları tespit etmek için ölçek kullanılmaz.

3. Türkiye'nin tümüyle gösterildiği duvar ve atlas haritaları;

- I. düzlem üzerinde kapladıkları alanlar,
- II. coğrafi koordinatları,
- III. ayrıntıyı gösterme güçleri,
- IV. kuşbakışı görünümüne göre çizilmeleri

özelliklerinden hangileri bakımından benzerlik **göstermezler**?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

Çözümlü Soru

4. Aşağıdaki ülkelerin yerşekilleri özellikleri dikkate alındığında hangisinin gerçek yüzölçümü ile iz düşüm yüzölçümü arasındaki fark **daha fazladır**?

- A) Norveç
- B) Hollanda
- C) Mısır
- D) Almanya
- E) Avustralya

5. Ölçek küçüldükçe haritalarda gösterilen alan büyür, ayrıntı azalır.

Buna göre, aşağıda verilen ölçeklerle çizilen bir bölgeyi gösteren haritalardan hangisinin ayrıntısı **daha fazladır**?

- A) 1/10 000
- B) 1/20 000
- C) 1/40 000
- D) 1/100 000
- E) 1/200 000

6. Bir bölgenin 1/500 000 ve 1/1 500 000 ölçekli haritalarında;

- I. düzlemde kapladığı alan
- II. ayrıntıyı gösterme gücü
- III. coğrafi koordinatlar
- IV. deniz seviyesinden yükseklik

özelliklerinden hangileri **değişiklik göstermez**?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) II ve IV
- E) III ve IV

Coğrafi koordinatlar ve deniz seviyesinden yükselti ölçeğe bağlı değişmez.

Çözümlü Soru

7. Özel haritalar belli bir konunun uzmanları tarafından hazırlanan ve kullanılan haritalardır. Özel haritalarda daha çok üzerinde çalışılan konu ile ilgili bilgiler bulunur.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi özel haritalara örnek olarak verilemez?

- A) Jeoloji haritaları
- B) Atlas haritaları
- C) İklim haritaları
- D) Toprak haritaları
- E) Orman haritaları

8. Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) ile doğal ve beşeri veriler bilgisayar ortamına aktarılarak görsel verilere dönüştürülür. Bu veriler güncellenerek sorunların çözümünde kullanılır.

Buna göre, Türkiye'nin aşağıdaki özelliklerine ait verilerden hangisinin daha kısa sürede güncellendiği söylenebilir?

- A) Hava durumu bilgileri
- B) Kara yolu uzunlukları
- C) Kentleşme hızı
- D) Orman alanları
- E) Baraj gölleri

Hava durumu, günlük ve haftalık atmosfer olaylarıdır.

9. Coğrafi unsurlar haritalara nokta, çizgi ve alan şeklinde aktarılır.

Buna göre, Türkiye fiziki haritasında aşağıdakilerden hangisi alan olarak aktarılır?

- A) Konya Ovası
- B) Çoruh Nehri
- C) Suriye sınırı
- D) İstanbul Boğazı
- E) Antalya Körfezi kıyıları

Ova ve platolar alan, krater ve maden sahaları nokta, akarsu, ulaşım yolları ve kıyıları çizgi ile aktarılır.

10. Aşağıdakilerden hangisi, bütün haritalardan yararlanılarak elde edilemez?

- A) Konum belirleme
- B) Yerel saat farkı bulma
- C) Yön tayin etme
- D) İki merkez arası uzaklığı bulma
- E) Profil çıkarma

11. Coğrafi veriler geometrik ve geometrik olmayan veriler şeklinde tanımlanarak Coğrafi Bilgi Sistemleri (CBS) ortamına aktarılır.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisi geometrik veriler arasında yer almaz?

- A) Orman alanları
- B) Kara yolları
- C) Yerleşim alanları
- D) Sıradajlar
- E) Gölün derinliği

1-D 2-B 3-B 4-A 5-A 6-E 7-B 8-A 9-A 10-E 11-E

1. 1/500 000 ölçekli bir fiziki haritada bir akarsu 10 cm ile gösterilmiştir.

Buna göre, akarsuyun gerçek uzunluğu kaç km'dir?

- A) 5 B) 22,5 C) 25 D) 50 E) 500

Çözümlü Soru

2. Bir otomobil saatte 100 km hızla İstanbul'dan Ankara'ya 5 saatte ulaşmaktadır.

İki şehir arasındaki karayolu uzunluğu haritada 5 cm gösterildiğine göre, bu haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/100 000 B) 1/1 000 000
C) 1/5 000 000 D) 1/10 000 000
E) 1/50 000 000

3. İki şehir arasındaki uzaklık 1/750 000 ölçekli bir haritada 30 cm olarak gösterilmiştir.

Aynı uzunluk başka bir haritada 5 cm ile gösterildiğine göre, bu haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/150 000 B) 1/750 000
C) 1/1 500 000 D) 1/3 000 000
E) 1/4 500 000

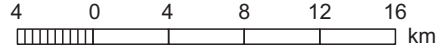

İkinci haritada uzaklık 6 kat küçüldüğüne göre ölçek de 6 kat küçülmüştür.

4. Gerçek alanı 90 km² olan bir göl, haritada 10 cm² olarak gösterilmişse haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/30 000 B) 1/300 000
C) 1/900 000 D) 1/3 000 000
E) 1/9 000 000

- 5.

Yukarıdaki çizgi ölçeğin kesir ölçek cinsinden değeri aşağıdakilerden hangisidir?

(Çentikler arası 1cm'dir.)

- A) 1/200 000 B) 1/400 000
C) 1/1 200 000 D) 1/4 000 000
E) 1/8 000 000

6. 1/1 000 000 ölçekli bir haritada 4 cm² olarak ölçülen bir gölün alanı ikinci haritada 1 cm² olarak ölçülmüştür.

Buna göre, ikinci haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 1/250 000 B) 1/500 000
C) 1/2 000 000 D) 1/4 000 000
E) 1/8 000 000

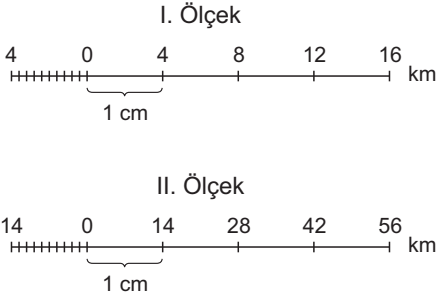

Haritalarda gösterilen alanlar ölçeğin büyüyüp küçülme oranının karesi kadar büyüyüp küçülür.

7. $1/K$ ölçekli bir haritada $L \text{ m}^2$ olan bir tarlanın gerçek alanı nasıl hesaplanır?

- A) L , K 'nin karesine bölünür.
 B) L , K ile çarpılır.
 C) K 'nin karesi alınır L 'ye bölünür.
 D) K 'nin karesi L ile çarpılır
 E) L , K 'ye bölünür.

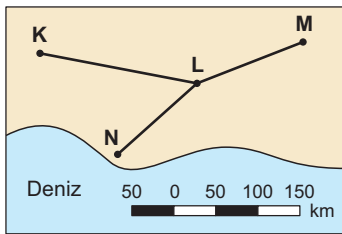
8.

Yukarıdaki çizgi ölçeklerden I. sinde 14 cm olarak ölçülen bir uzunluk II. haritada kaç cm gösterilir?

- A) 2 B) 4 C) 5 D) 8 E) 16

9.

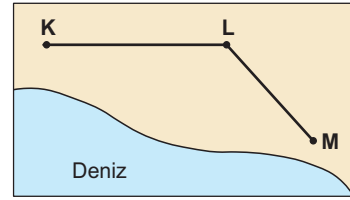
Yukarıdaki haritada gösterilen K ile N merkezleri arası kuş uçuşu olarak yaklaşık kaç km'dir?

- A) 50 B) 75 C) 100 D) 125 E) 150

10. $1/500\,000$ ölçekli bir haritada 10 cm olarak gösterilen bir kara yolu gerçekte kaç km'dir?

- A) 5 B) 10 C) 15 D) 25 E) 50

11. Aşağıdaki haritada K, L ve M arasındaki kara yolunun uzunluğu haritada 5 cm olarak ölçülmüştür.

Bu yolun gerçek uzunluğu 15 km olduğuna göre haritanın ölçeği aşağıdakilerden hangisidir?

- A) $1/300\,000$ B) $1/500\,000$
 C) $1/750\,000$ D) $1/1\,500\,000$
 E) $1/3\,000\,000$

12. Dünya'daki yaşanabilir ana karalar eşit büyüklükteki kağıtlara, kağıtların tamamını kaplayacak şekilde çizildiğinde, aşağıdakilerden hangisi **daha fazla** küçültülmüş olur?

- A) Asya B) Kuzey Amerika
 C) Okyanusya D) Afrika
 E) Güney Amerika

Anımsatma

Yüz ölçümü büyük alanların daha fazla küçültülmesi gerekir.

1-D 2-D 3-E 4-B 5-B 6-C 7-D 8-B 9-E 10-E 11-A 12-A

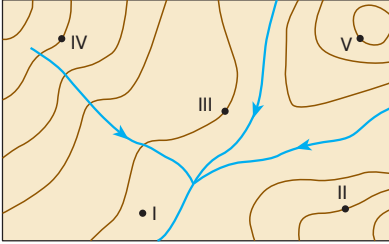
1. Aşağıdakilerden hangisi izohipslerin özelliklerinden biri **değildir**?

- A) Eğrilerin sık geçtiği yerlerde eğim fazladır.
- B) En geniş izohips eğrisi en yüksek yeri gösterir.
- C) İç içe kapalı eğriler olup birbirlerini kesmezler.
- D) 0 metre eğrisi kıyı çizgisidir.
- E) Ardışık iki izohips eğrisi arasındaki yükselti farkı bir haritanın tamamında aynıdır.

Her izohips eğrisi kendisinden daha yüksek olanı çevreler.

2.

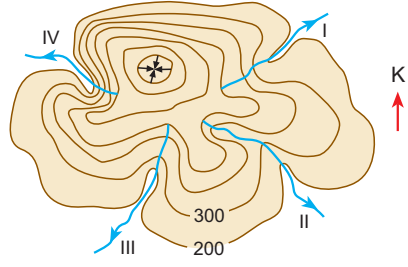
Yukarıdaki izohips haritasında verilen noktaların yükseltilerinin **büyükten küçüğe** doğru sıralanışı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) V, IV, III, II, I
- B) IV, V, II, III, I
- C) I, II, III, IV, V
- D) II, I, III, V, IV
- E) III, II, I, IV, V

3. Aşağıdakilerden hangisini gösteren eşyükseleli eğrileri daha seyrek aralıklarla çizilir?

- A) Dik yamaç
- B) Sırt
- C) Kanyon
- D) Tepe
- E) Ova

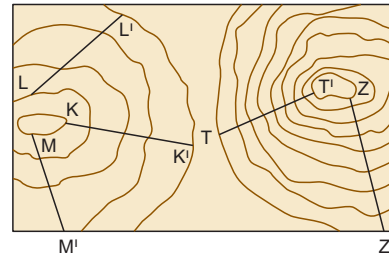
4.

Yukarıdaki izohips haritası için aşağıdakilerden hangisi **söylenemez**?

- A) Akarsuların kaynak kısımlarının yükseltisi aynıdır.
- B) Zirve üzerinde kapalı çukur vardır.
- C) IV. akarsuyun eğimi daha fazladır.
- D) II. akarsuyun akış hızı daha azdır.
- E) I. akarsu 500 m yükseklikten doğar.

5.

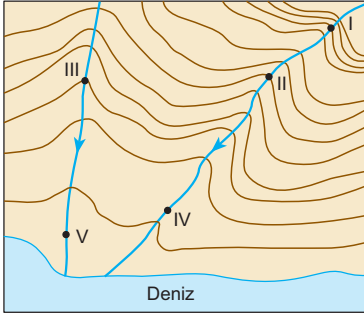
Yukarıdaki izohips haritasında hangi doğrultuda yamaç eğimi **daha fazladır**?

- A) K - K'
- B) L - L'
- C) M - M'
- D) T - T'
- E) Z - Z'

İzohipslerin sıklaştığı yerlerde eğim artar.

6.

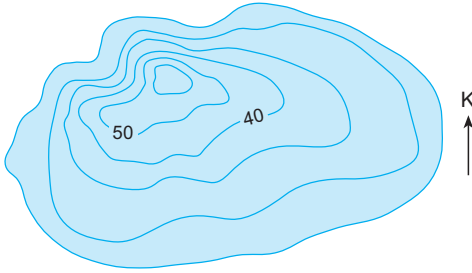

Şelaleler, eğim kırıklarının bulunduğu alanlarda yer alır.

Buna göre, yukarıdaki izohips haritasında kaç numaralı yerde bir şelalenin varlığından söz edilebilir?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

7.

Bir göle ait eş derinlik eğrileriyle (izobat) çizilmiş yukarıdaki harita ile ilgili olarak aşağıdakilerden hangisi **söylenemez**?

- A) Derinlik arttıkça izobatların çapları daralır.
B) En geniş izobat eğrisi 10 m'den geçer.
C) Gölün doğu kıyılarında derinlik artar.
D) Gölün en derin yeri 60 m'den fazladır.
E) İzobatlar arası derinlik farkı 10 metredir.

Eş derinlik eğrilerinde (izobat) her izobat kendinden daha derin olan izobat eğrisini çevreler.

8.

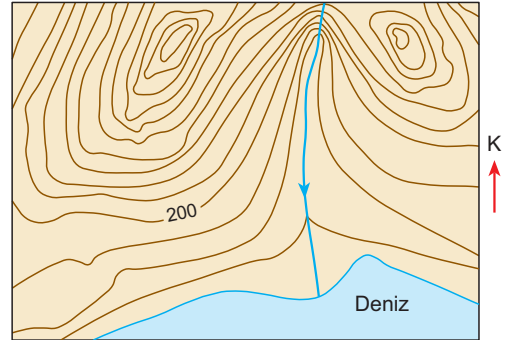
Renklendirme yöntemi ile çizilmiş bir Türkiye haritasında aşağıdaki ovalardan hangileri aynı renklerle gösterilir?

- A) Bakırçay Ovası - Erzincan Ovası
B) Çukurova - Konya Ovası
C) Gediz Ovası - Bafra Ovası
D) Büyük Menderes Ovası - Aksaray Ovası
E) Silifke Ovası - Pasinler Ovası

Renkler yer şekillerini değil, buldukları yükselti aralığını gösterir.

9.

Yukarıdaki izohips haritasına bakılarak aşağıdakilerden hangisine **ulaşılmaz**?

- A) İzohipsler arası yükselti farkı 50 m'dir.
B) En yüksek yer 700 metreden fazladır.
C) Akarsuyun denize döküldüğü yerde delta oluşmuştur.
D) Akarsuyun akış hızı kuzey kesiminde fazladır.
E) Tepelerin yükseltileri aynıdır.

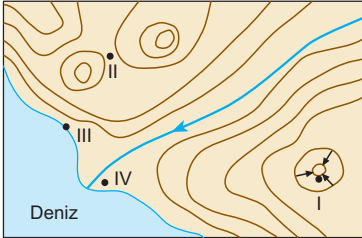
1-B 2-B 3-E 4-A 5-D 6-A 7-C 8-C 9-E

1. Kabartma yöntemiyle yapılan haritalar, yer şekillerini gerçeğe en yakın gösterdiği halde pek yaygın değildir.

Bu durumun sebebi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Yapılışının zor ve maliyetli olması
B) Bazı yer şekillerinin abartılı gösterilmesi
C) Renklendirmenin yapılmaması
D) Eğimli arazilerin ayrıntılı gösterilememesi
E) Geniş alanları göstermede yetersiz kalması

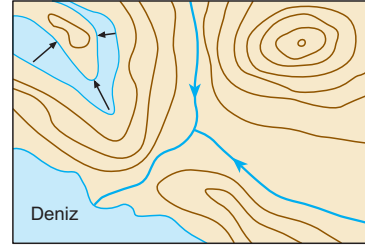
2.

Yukarıda verilen izohips haritasında numaralanmış noktalar, hangi yer şekilleri üzerinde bulunur?

	I	II	III	IV
A) Çukur	Tepe	Kıyı çizgisi	Delta	
B) Çukur	Tepe	Vadi	Haliç	
C) Tepe	Sırt	Körfez	Vadi	
D) Boyun	Vadi	Kıyı çizgisi	Delta	
E) Çukur	Boyun	Kıyı çizgisi	Delta	

3.

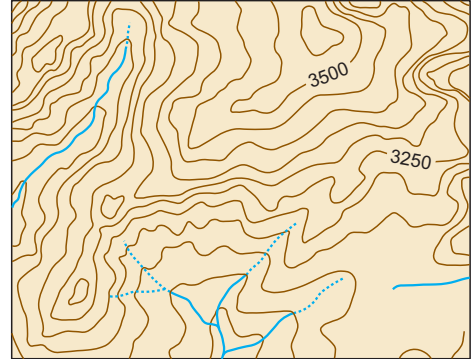
Yukarıdaki izohips haritasında aşağıdaki yeryüzü şekillerinden hangisi yoktur?

- A) Delta B) Çukur C) Doruk
D) Vadi E) Boyun

Boyun iki tepe arasında ve çevresine göre alçakta kalır.

4.

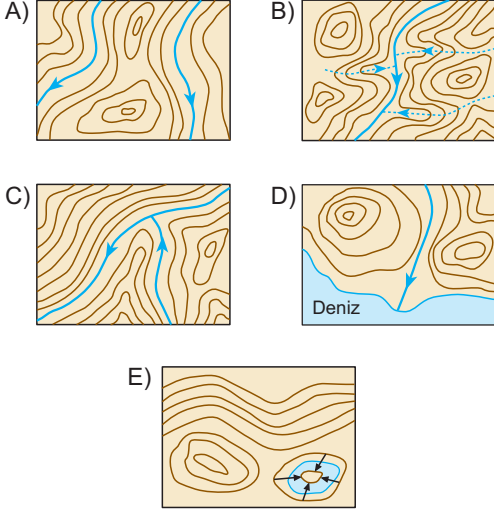
Yukarıda verilen izohips haritasında aşağıdaki yer şekillerinden hangisi yoktur?

- A) Tepe B) Boyun C) Krater
D) Kuru dere E) Yamaç

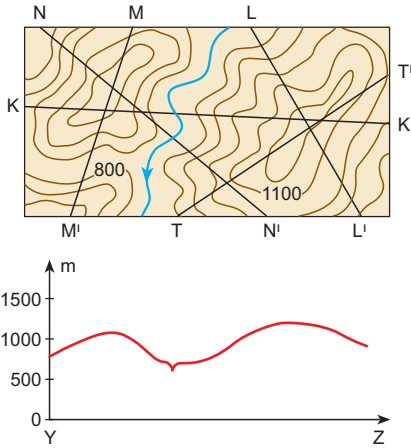

Krater, kapalı eğri veya çukurlar oklarla (→ ←) gösterilir.

5. Aşağıdaki izohips haritalarından hangisinde tepe ve vadi sayısı **daha fazladır**?

- 6.

Yukarıda Y - Z doğrultusundaki yerçekli profili, izohips haritasında verilen doğrultulardan hangisine aittir?

- A) K - K'   B) L - L'   C) M - M'
D) N - N'   E) T - T'

7. Tarama yöntemiyle gösterilen haritalarda aşağıdaki yerçekillerinden hangisinin bulunduğu arazilerde çizgiler uzun ve seyrekdir?

- A) Ova   B) Sırt   C) Falez
D) Kapalı çukur   E) Yamaç

Tarama yöntemiyle oluşturulan haritalarda çizgilerin uzun ve seyrek geçtiği yerlerde arazinin eğimi azdır.

8. Renklendirme yöntemi ile çizilmiş fiziki haritalarda yükseltisi 0-500 metre arası olan yerler yeşil renk ve tonları ile gösterilir.

Buna göre, aşağıdaki ovalardan hangisi, yeşil ve tonlarıyla **gösterilmez**?

- A) Antalya Ovası   B) Bafra Ovası
C) Sakarya Ovası   D) Çukurova
E) Ceylanpınar Ovası

Çözümlü Soru

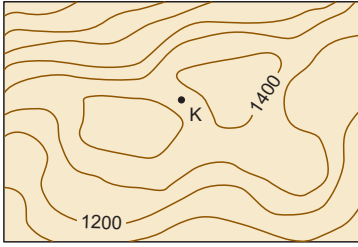
9. Bir Türkiye fiziki haritasında Çarşamba Ovası yeşil, Konya Ovası ise sarı, Yüksekova ise kahverengi ile gösterilmektedir.

Bu ovaların farklı renklerle gösterilmesi, aşağıdakilerden hangisinin bir sonucudur?

- A) Yer şekillerinin engebesiz olmasının
B) Yüzölçümlerinin geniş olmasının
C) Farklı iklim tiplerinin görülmesinin
D) Yükseltilerinin farklı olmasının
E) Bitki örtülerinin farklı olmasının

1-A 2-E 3-E 4-C 5-B 6-A 7-A 8-E 9-D

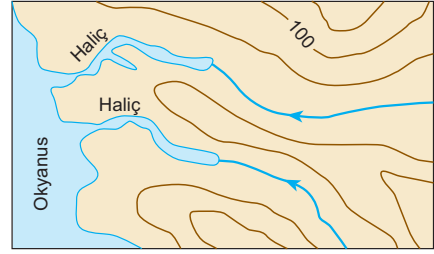
1.

Yukarıda verilen izohips haritasında K noktasının bulunduğu yer şekli aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Vadi   B) Boyun   C) Tepe
D) Dik yamaç   E) Kapalı çukur

3.

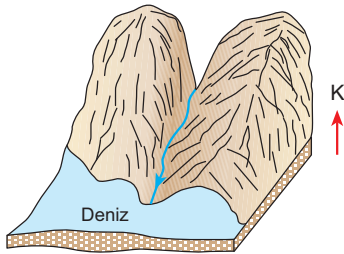
Yukarıdaki haritada, eş yükselti eğrileri kaç metre yükselti farkı oluşturacak şekilde çizilmiştir?

- A) 25   B) 30   C) 50   D) 100   E) 150

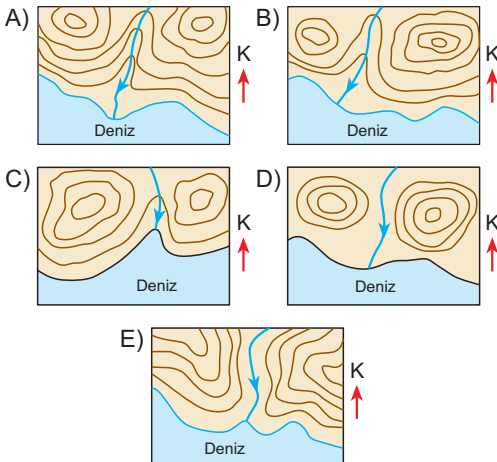

Profil doğrultuları boyunca en alçak ve en yüksek yerler dikkate alınır.

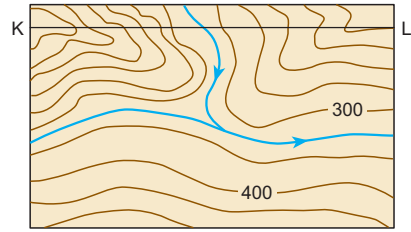
2.

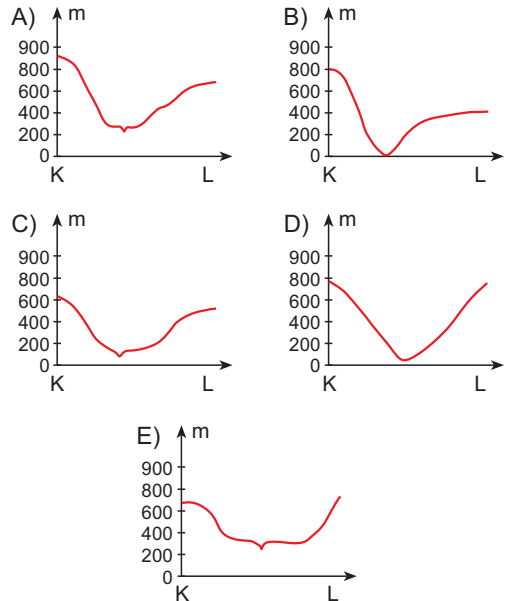
Yukarıda blokdiagramı verilen yer şeklinin izohips haritası aşağıdakilerden hangisidir?

4.

Eşyüksekti eğrileriyle çizilmiş yukarıdaki haritada K - L doğrultusunda çıkarılacak profil aşağıdakilerden hangisine **en çok** benzer?

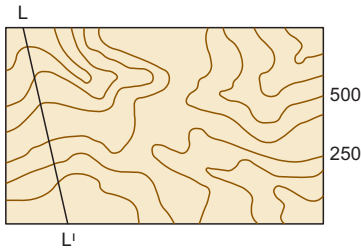
5. Eş yükselti eğrileri ile çizilmiş topoğrafya haritalarında aşağıdaki yerşekillerinden hangisi gösterilemez?

- A) Ovalar
B) Sıradağlar
C) Volkan konileri
D) Mağaralar
E) Kumsallar

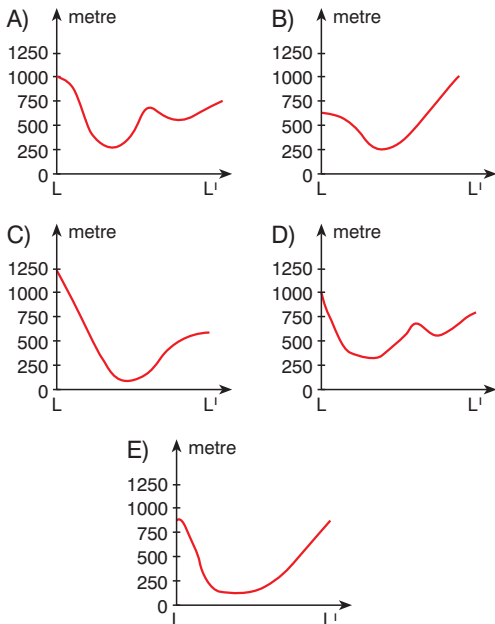

Izohipsler yeryüzü şekillerini gösterir. Yer altında oluşan şekilleri göstermez.

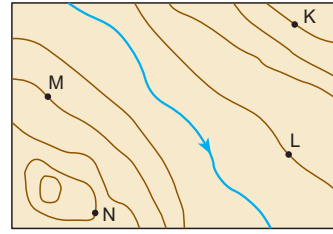
6.

Yukarıda verilen haritada L - L' doğrultusunda çıkarılan profil aşağıdakilerden hangisidir?

7.

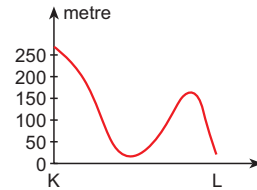

Yukarıda gösterilen izohips haritasında K noktası ile L noktası 150 metre yükselti farkı vardır.

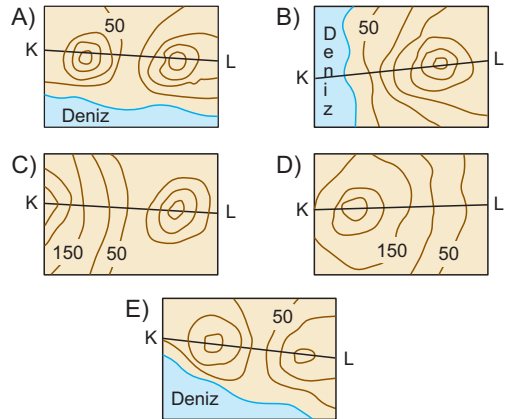
Buna göre, M ve N noktalarının yükseltileri sırasıyla aşağıdakilerden hangisi olabilir?

- A) 100 - 250
B) 400 - 600
C) 800 - 900
D) 1000 - 1200
E) 1600 - 2000

8.

Yukarıdaki şekilde gösterilen profil aşağıdaki izohips haritasındaki doğrultudan hangisine aittir?

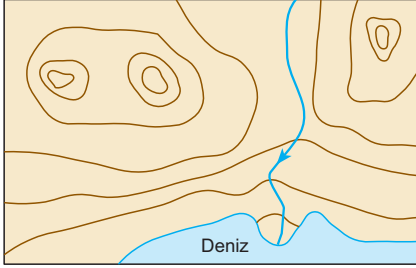

1-B 2-A 3-C 4-A 5-D 6-C 7-C 8-C

Çözümlü Soru

1. Aşağıda bir yörenin eşyüksekti eğrileri ile çizilmiş haritası vermiştir.

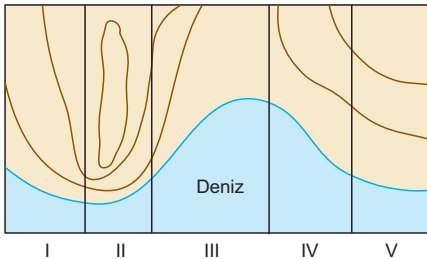
Buna göre, haritada aşağıdaki yeryüzü şekillerinden hangisi **gösterilmemiştir**?

- A) Çukur   B) Delta   C) Boyun
D) Tepe   E) Vadi

Çözümlü Soru

2. Renklendirme yöntemiyle çizilen haritalarda denizlerdeki derinlik mavinin tonlarıyla gösterilir. Derinlik arttıkça renk koyulaşır.

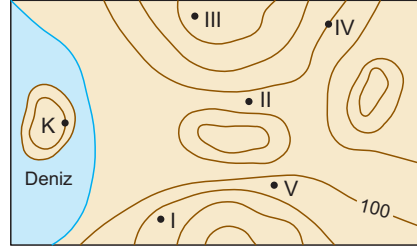
Buna göre, yukarıdaki izohips haritası renklendirme yöntemiyle çizildiğinde numaralı alanlardan hangisinde mavinin tonlarındaki değişim **daha hızlı** olurdu?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

Çözümlü Soru

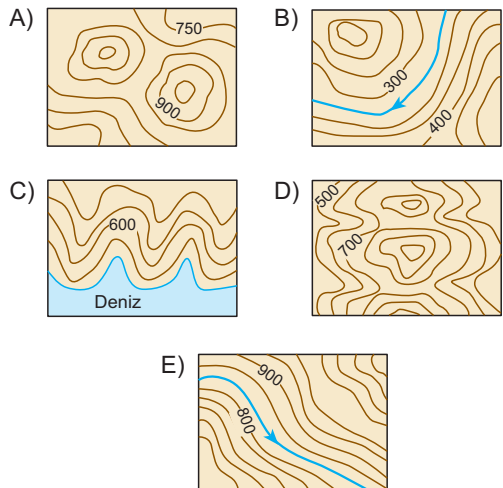
- 3.

Yukarıdaki izohips haritasında adadaki K noktasından bakıldığında numaralanmış yerlerden hangisi **görülmez**?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

4. Aşağıda verilen haritalardan hangisinde en yüksek yer ile en alçak yer arasındaki yükselti farkı diğerlerine göre **daha fazladır**?

İzohipsler arasındaki yükselti farkı ölçeğe bağlı olarak değişir.

5.

Yukarıdaki izohips haritasında verilen K ve L noktaları arasında 400 metre yükselti farkı olduğuna göre, izohipsler kaç metre aralıkla çizilmiştir?

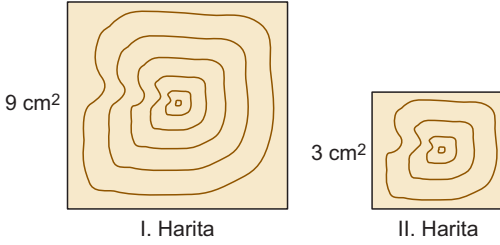
- A) 50 B) 100 C) 200 D) 400 E) 800

Anımsatma

K ve L arasındaki izohips sayısını yükselti farkına bölünüz.

6.

Yukarıda bir dağın farklı boyuttaki kağıtlara çizilmiş izohips haritaları verilmiştir.

Buna göre, aşağıdakilerden hangisine ulaşamaz?

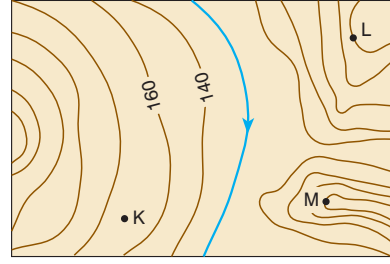
- A) I. haritanın ayrıntısı II. haritadan fazladır.
B) I. haritada izohipsler arası yükselti farkı daha fazladır.
C) II. haritanın ölçeğinin paydası I. haritanın ölçeğinin paydasından büyüktür.
D) Dağın yükseltisi her iki haritada da aynıdır.
E) Dağ yamacındaki kuru dere yatağı I. haritada daha uzun gösterilmiştir.

Anımsatma

Ölçek küçüldükçe izohipsler arasındaki yükselti farkı artar.

7.

Yukarıdaki izohips haritasında gösterilen K, L ve M noktalarının yükseltileri aynı mıdır? Neden?

- A) Aynı değildir. Çünkü akarsuya olan uzaklıkları farklıdır.
B) Aynıdır. Çünkü harita büyük ölçeklidir.
C) Aynı değildir. Çünkü noktalar farklı eğriler üzerindedir.
D) Aynı değildir. Çünkü noktalar akarsuyun farklı yamaçlarında yer alırlar.
E) Aynıdır. Çünkü noktalar birbirini çevrelemeyen eğrilerin üzerindedirler.

Anımsatma

L, M'den; M, K'den yüksektir.

8. İzohipsler arasındaki yükselti farkının fazla veya az olması aşağıdakilerden hangisi ile daha çok ilgilidir?

- A) Arazideki yer şekilleri
B) Akarsuların akış yönü
C) Yer şekillerinin eğimi
D) Kullanılan ölçek
E) Dağların uzunluğu

1-A 2-B 3-D 4-C 5-C 6-B 7-C 8-D

1. İzohips eğrilerinin sık geçtiği yerler için aşağıdakilerden hangisi **söylenemez**?

- A) Yol yapımı zordur.
- B) Erozyon fazladır.
- C) Akarsuların enerji potansiyeli düşüktür.
- D) Akarsuların aşındırma gücü fazladır.
- E) Arazinin eğimi fazladır.

Akarsuların enerji potansiyeli daha çok akış hızıyla ilgilidir.

2. • v'nin açık ucuna doğru yükselti değerlerinin arttığı yerler.
• ^'nin sivri ucuna doğru yükseltinin arttığı yerler.

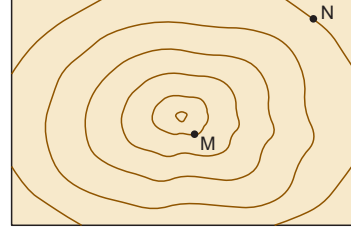
Yukarıdaki yerşekilleri **sırasıyla** aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) Sırt, Vadi
- B) Boyun, Çukur
- C) Sırt, Boyun
- D) Vadi, Plato
- E) Boyun, Vadi

3. Aşağıdakilerden hangisi, izohipslerin özelliklerinden biri **değildir**?

- A) Bir haritada izohipsler arasındaki yükselti farkı her yerde eşittir.
- B) İzohipslerin uzanışı yeryüzü şekillerinin biçimine göre değişir.
- C) İzohipslerin seyrekleştiği yerler çanakları gösterir.
- D) Birbirini çevrelemeyen komşu izohipslerin yükselteleri eşittir.
- E) İzohipslerin sıklaştığı kıyılarda kıta sahanlığı dardır.

4.

Yukarıda verilen izohips haritasında M ile N noktalarının yükselteleri arasındaki fark 500 m'dir.

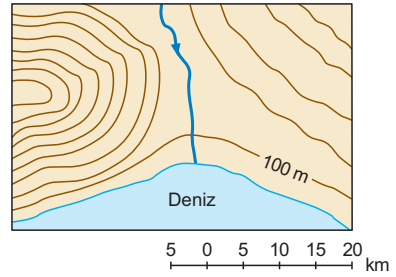
Buna göre, izohipsler kaç metre aralıklarla çizilmiştir?

- A) 100
- B) 125
- C) 150
- D) 175
- E) 200

izohipsler arasındaki yükselti farkını bulmak için yükselti farkı eğri sayısına bölünür.

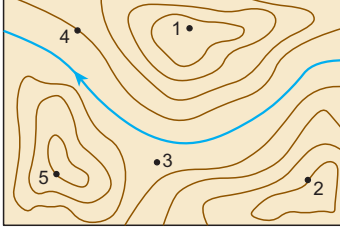
5.

Yukarıda eş yükselti eğrileri ile gösterilen yöreyle ilgili aşağıdakilerden hangisine **ulaşamaz**?

- A) Eğimin az olduğu yerlere
- B) Yükseltinin fazla olduğu yerlere
- C) Kıta sahanlığının dar olduğu kıyılara
- D) Akarsuyun uzunluğuna
- E) Güneş ışınlarını büyük açıyla alan kesimlere

6.

Yukarıdaki haritada belirtilen noktalardan hangileri arasındaki yükselti farkı **daha fazladır?**

- A) 1 - 2 B) 2 - 3 C) 3 - 4 D) 4 - 5 E) 1 - 3

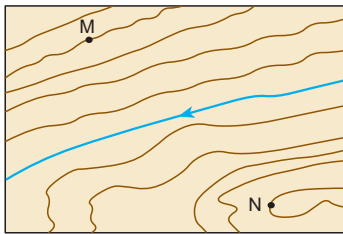
7. Bir ülkenin renklendirme yöntemiyle çizilmiş fiziki haritasında kahverengi alanların geniş yer kaplaması bu ülkenin hangi özelliğinin kanıtıdır?

- A) Bozkırlarla kaplı olduğunun
B) Verimli toprakların yaygın olduğunun
C) Buzullarla kaplı alanların fazla olduğunun
D) Platoların geniş yer tuttuğunun
E) Ortalama yükseltisinin fazla olduğunun

Çözümlü Soru

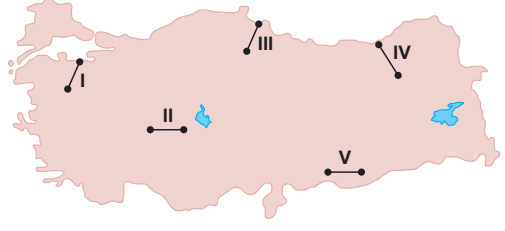
8. Aşağıdaki izohips haritasında eğriler 10 metre aralıklarla çizilmiştir.

Buna göre M ile N noktaları arasındaki yükselti farkı kaç metredir?

- A) 10 B) 20 C) 30 D) 40 E) 50

9.

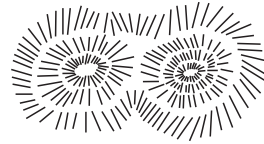
Türkiye'nin renklendirme yöntemiyle çizilmiş fiziki haritasında numaralanmış doğrultulardan hangisinde renk değişimi **daha fazladır?**

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Renklendirme yöntemiyle oluşturulan haritalarda yükselti farkına bağlı olarak renk çeşitliliği artar.

10.

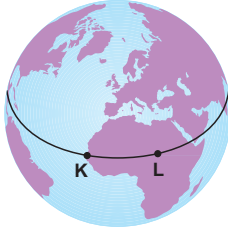

Yukarıda tarama yöntemiyle gösterilen yer şeklinin eşyüksekti eğrileriyle çizilmiş haritası aşağıdakilerden hangisidir?

- A) B)
C) D)
E)

- 1-C 2-A 3-C 4-B 5-E 6-E 7-E 8-A 9-D 10-B

1.

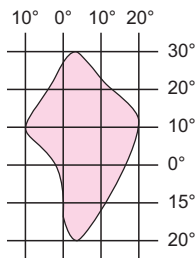
Aşağıdakilerden hangisi şekildeki K ve L noktaları için yıl boyunca aynıdır?

- A) Çizgisel hız
- B) Yerel saat
- C) Deniz seviyesinden olan yükseklik
- D) Sıcaklık ortalaması
- E) Ulusal saat

Bir enlem (paralel) üzerindeki tüm noktalarda yıl boyunca Dünya'nın eksenini etrafındaki dönüş hızı aynıdır.

2.

Şekildeki taralı alanın matematik konumu ile ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) Ekvatorial kuşakta yer alır.
- B) Güneş ışınları yıl içinde en kuzeyine 1 kez, güneyine ise 2 kez dik düşer.
- C) Doğusu ile batısı arasındaki yerel saat farkı 60 dakikadır.
- D) Kuzey-güney yönündeki genişliği doğu-batı yönündekinden fazladır.
- E) -1. ve +1. saat dilimleri arasında yer alır.

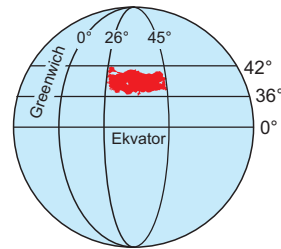
3. Bir merkezin enlem derecesinden yararlanarak aşağıdaki özelliklerden hangisi tespit edilemez?

- A) Matematik iklim kuşağı
- B) Cisimlerin gölge yönü
- C) Ekvator'a olan kuşuçu mu uzaklık
- D) Bulunduğu saat dilimi
- E) En uzun gündüzün yaşandığı tarih

Yerel saat ve saat dilimleri, boylamlara göre tespit edilir.

4. Aşağıdaki küre üzerinde Türkiye'nin coğrafi koordinatları gösterilmiştir.

Aşağıdaki özelliklerden hangisi bu durumun sonucunda ortaya çıkmaz?

- A) Yerel saat, başlangıç meridyeninin yerel saattinden ileridir.
- B) Kuzeybatı ucundan 26° Doğu meridyeni ile 42° Kuzey paraleli geçer.
- C) Doğusu ile batısı arasında 76 dakikalık zaman farkı vardır.
- D) Ortalama yükselti batıdan doğuya doğru artar.
- E) Meridyenler arasındaki mesafe kuzeyine doğru daralır.

Bir ülkenin yer şekilleri özellikleri özel-göreceli konumunun sonucudur.

5. Dünya üzerinde olduğu varsayılan 90'ı Kuzey Yarım Küre'de, 90'ı da Güney Yarım Küre'de bulunan paraleller 1° aralıklarla çizilmiştir.

Yalnızca bu bilgilere bakılarak;

- I. Toplam 180 paralel vardır.
- II. Paralellerin çevre uzunlukları eşittir.
- III. Bir paralel üzerindeki tüm noktalarda yerel saat aynıdır.
- IV. Paraleller kutuplarda birleşirler.

bilgilerinden hangilerine ulaşılabilir?

- A) Yalnız I   B) Yalnız III   C) I ve II
D) I ve IV   E) III ve IV

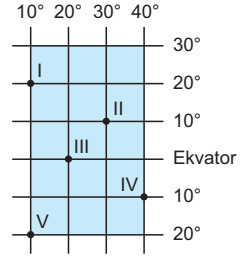
Çözümlü Soru

6. I. Akdeniz iklim özelliklerinin görülmesi
II. İstanbul ve Çanakkale boğazlarına sahip olması
III. Akarsu ağının sık olması
IV. Güney kıyılarının kuzey kıyılarından daha sıcak olması

Yukarıda verilen özelliklerden hangileri Türkiye'nin özel konumu, hangileri mutlak konumu ile ilgilidir?

	Özel konum	Mutlak konum
A)	II ve III	I ve IV
B)	I ve III	II ve IV
C)	I ve IV	II ve III
D)	III ve IV	I ve II
E)	II ve IV	I ve III

7.

Yukarıdaki şekilde numaralı noktalardan hangisinin matematik konumu aşağıda yanlış olarak verilmiştir?

- A) I → 20° Kuzey – 10° Doğu
B) II → 10° Kuzey – 30° Doğu
C) III → Ekvator – 10° Doğu
D) IV → 10° Güney – 40° Doğu
E) V → 20° Güney – 10° Doğu

8. **Meridyenlerin aşağıdaki özelliklerinden hangileri bütün meridyenlerin kutuplarda birleşmesinin bir sonucudur?**

- A) Uzunluklarının birbirine eşit olması
B) Belli yerlerde zikzak yapmaları
C) Başlangıç meridyeninin Greenwich'ten geçmesi
D) Ardışık iki meridyen arasında 4 dakikalık zaman farkının olması
E) Doğudaki meridyenlerin yerel saatinin ileri olması

Anımsatma

Meridyenler kutup noktalarında birleştikleri için aralarındaki mesafe kutuplara doğru daralır.

1-A 2-C 3-D 4-D 5-A 6-A 7-C 8-A

Çözümlü Soru

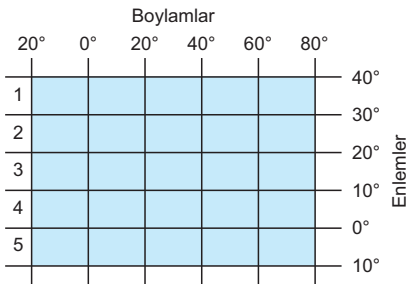
1. Farklı yarım kürelerde yer alan iki merkezin yerel saatlerinin aynı olması, aşağıdakilerden hangisine bağlıdır?

- A) Greenwich'e uzaklıklarının eşit olmasına
B) Enlem derecelerinin aynı olmasına
C) Ekvator'a olan kuş uçuşu uzaklıklarının aynı olmasına
D) Aynı boylam üzerinde yer almalarına
E) Güneş ışınlarının aynı açıyla düşmesine

2. Aşağıda verilen özelliklerden hangisi, Türkiye'nin özel konumu ile ilgilidir?

- A) Kuzey Yarım Küre'de yer alması
B) Greenwich'in doğusunda yer alması
C) +3. saat diliminde bulunması
D) Üç tarafının denizlerle çevrili olması
E) Kuzeyine doğru gece ile gündüz arasındaki zaman farkının artması

3.

Türkiye'nin güney batısından geçen paralel ve meridyenin kesiştiği nokta kaçınıc aralıkta yer alır?

- A) 1 B) 2 C) 3 D) 4 E) 5

4. Bir ülke içinde, her yerin kendine özgü yerel saati vardır. Ancak o ülkede, yalnızca bir ya da birkaç tane ortak saat kullanılır. Doğu batı yönünde geniş olan ülkelerde aynı anda birden fazla ortak saat kullanılır.

Buna göre, aşağıdaki ülkelerden hangisinde aynı anda birden fazla ortak saat **kullanılmaz**?

- A) Hindistan B) Kanada C) Rusya
D) A.B.D E) Almanya

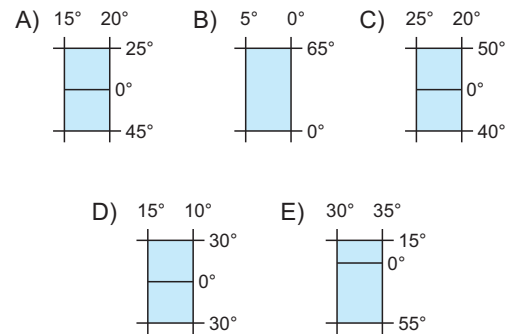

Birden fazla ortak saat kullanılan ülkelerde boylam farkı fazladır.

5. Aralarında 420 dakikalık zaman farkı olan iki noktadan biri 55° Doğu boylamında ise, **daha batıda** olan diğer nokta aşağıdaki boylamlardan hangisi üzerinde bulunur?

- A) 40° Batı B) 40° Doğu C) 50° Batı
D) 62° Doğu E) 100° Batı

6. Aşağıda enlem ve boylam dereceleri verilen bölgelerden hangisinde iklim çeşitliliği **daha fazladır**? (Diğer koşullar eşit kabul edilecek)

Ekvator'dan itibaren enlem farkına dikkat ediniz.

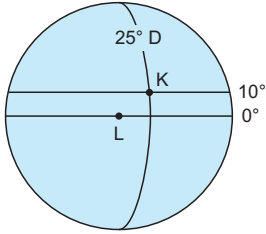

Yukarıdaki haritada 33° Doğu meridyenindeki Ankara'da yerel saat 15.28 iken, 26° Doğu meridyenindeki Gökçeada'da yerel saat kaçtır?

- A) 14.58   B) 15.00   C) 15.38
D) 15.56   E) 16.00

8.

Yukarıdaki şekilde K noktasından saat 06.00'da hareket eden bir araç 25° Doğu meridyeni boyunca, saatte 222 km hızla Ekvator'a doğru yol almaktadır.

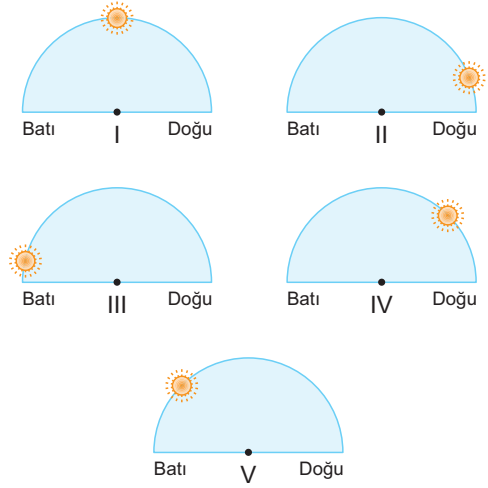
Ekvator'a ulaştıktan sonra batıya doğru 6 saat yol alan araç, L noktasına geldiğinde, L noktasının boylamı ve yerel saati kaçtır?

	Boylam	Yerel saat
A)	0°	18.00
B)	10° Batı	17.00
C)	25° Doğu	18.00
D)	13° Doğu	16.12
E)	25° Batı	17.12

Araçın 1 saatte iki paralel ve ekvator üzerinde iki meridyen geçtiğine dikkat ediniz.

9.

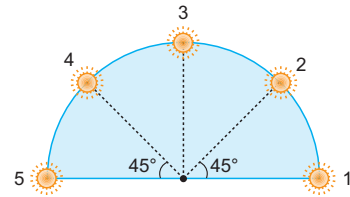
21 Mart günü yukarıda aynı anda Güneş'in konumları verilen beş merkezden hangisinde yerel saat daha ileridir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

Güneş doğudan doğar, batıdan batar. Batmaya yakın konumda yerel saat ileridir.

10.

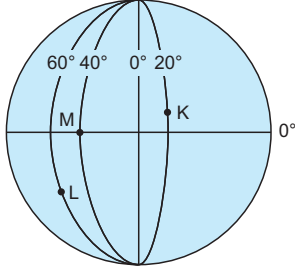
Yukarıdaki şekilde 21 Mart tarihinde beş merkezde aynı anda Güneş'in gökyüzündeki konumları verilmiştir.

Buna göre, 2 ve 4 no'lu merkezler arasında kaç saat zaman farkı vardır?

- A) 2   B) 4   C) 6   D) 8   E) 12

1-D 2-D 3-A 4-E 5-C 6-B 7-B 8-D 9-C 10-C

1.

Yukarıdaki şekilde K merkezinde yerel saat 14.20 iken, L ve M merkezlerinde yerel saat kaçtır?

	L	M
A)	14.20	10.40
B)	10.00	10.20
C)	09.00	10.20
D)	11.40	12.10
E)	10.00	09.00

2. Bazı ülkeler gün ışığından yararlanmak için ileri veya geri saat uygulamasına giderler.

Ekvatorial kuşaktaki ülkelerde böyle bir uygulamaya gerek **duyulmamasında** aşağıdakilerden hangisi **daha çok** etkilidir?

- A) Yüz ölçümlerinin küçük olması
- B) Ekonomik yönden gelişmemiş olmaları
- C) Gece-gündüz arasındaki zaman farkının yıl boyunca az olması
- D) İklim çeşitliliğinin az olması
- E) Ülkeler arası ilişkilerin gelişmemiş olması

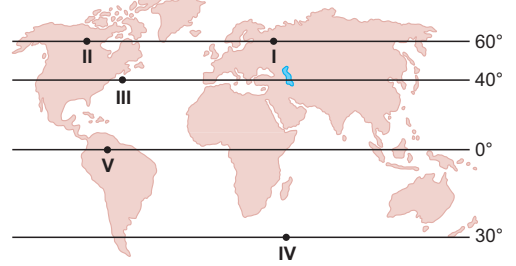

İleri-geri (yaz-kış) saat uygulaması güneş ışığına yani gündüz uzunluğuna göre ayarlanır.

Çözümlü Soru

3.

Yukarıdaki haritada işaretli olan noktalardan hangisinden 400 km doğuya gidilirse **en az** yerel saat farkı elde edilir?

- A) I   B) II   C) III   D) IV   E) V

4. Türkiye'nin **en doğusunda** yerel saat 19.00 ve günlerden Cuma iken, 180° Doğu meridyeninde gün ve saat nedir?

- A) 04.00 - Perşembe
- B) 11.00 - Cuma
- C) 11.00 - Cumartesi
- D) 04.00 - Cumartesi
- E) 11.00 - Perşembe

5. I. Yerel saat
II. Sıcaklık
III. İklim
IV. Çizgisel hız

Yukarıdakilerden hangileri üzerinde sadece matematik konum etkilidir?

- A) I ve II   B) I ve IV   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

6. Türkiye'de 2016 yılında Bakanlar Kurulu'nun aldığı karara göre, yıl boyunca ileri (yaz) saat uygulamasının devam etmesine karar verildi.

Buna göre, aşağıdaki illerden hangisinin bu durumdan **daha az** etkilenmesi beklenir?

- A) Erzurum B) İstanbul C) İzmir
D) Ankara E) Samsun

Türkiye'de 2016 yılına kadar yaz döneminde 45° D, kış döneminde ise 30° D boylamlarının saatleri ortak saat olarak kullanılmıştır.

7. K kentinin yerel saati 30° Batı boylamı üzerinde yer alan L kentinin yerel saatinden 208 dakika geri olduğuna göre, K kenti hangi boylam üzerinde bulunur?

- A) 22° Batı B) 30° Batı C) 52° Doğu
D) 82° Batı E) 112° Doğu

8. İki meridyen arasındaki uzaklık Ekvator'dan kutuplara doğru azalırken zaman farkının değişmemesi, aşağıdakilerden hangisiyle açıklanabilir?

- A) Dünya yörüngesinin elips şeklinde olmasıyla
B) Yer ekseninin yörünge düzlemine eğik olmasıyla
C) Meridyenlerin boylarının eşit olmasıyla
D) Meridyenlerin kutup noktalarında birleşmesiyle
E) Dünya'nın dönüş hızının Ekvator'dan kutuplara doğru azalmasıyla

Çizgisel hız kutuplara doğru azalırken, açısız hız değişmez.

9. Bir meridyen yayının anti meridyeni, o meridyeni 180° 'ye tamamlayan zıt yöndeki meridyen yayıdır.

Buna göre, aşağıdaki meridyen yayları ve bu meridyenlerden hangisinin anti meridyeni **yanlış** verilmiştir?

Meridyen	Anti meridyen
A) 10° Doğu	170° Batı
B) 128° Batı	52° Doğu
C) 45° Doğu	135° Batı
D) 26° Batı	154° Batı
E) 133° Doğu	47° Batı

10. Ülkelerin ortak (ulusal) saat uygulamasının en önemli nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

- A) Ülke içinde saat birlikteliği sağlamak
B) Gün ışığından faydalanmak
C) Ülkeler arasındaki ilişkileri artırmak
D) Başlangıç boylamıyla zaman farkını azaltmak
E) Enerji tasarrufu sağlamak

11. I. Yengeç Dönencesi
II. Kuzey Kutup Dairesi
III. Ekvator
IV. Güney Kutup Noktası

Yukarıdaki yerlerden hangilerinin geçtiği enlemler, Dünya'nın şekli ile ilgili **değildir**?

- A) I ve II B) I ve III C) II ve III
D) II ve IV E) III ve IV

1-C 2-C 3-E 4-D 5-B 6-A 7-D 8-E 9-D 10-A 11-A

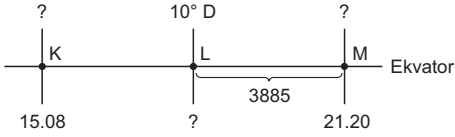
1. Aşağıda coğrafi koordinatları verilen noktalardan hangisi, diğerlerine göre güneydoğuda yer alır?

- A) 30° D
20° K
- B) 15° D
16° G
- C) 123° D
60° G
- D) 90° B
45° K
- E) 145° B
55° G

Verilen noktaları Ekvator ve başlangıç boy-lamına göre yerleştiriniz.

- 2.

Yukarıdaki şekilde verilen bilgilere göre K ve M'nin boylam dereceleri ile L'nin yerel saati aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

	K	L	M
A)	5° B	17.08	68° D
B)	48° B	19.00	45° D
C)	5° B	16.22	35° D
D)	58° B	17.48	35° D
E)	35° B	17.28	48° D

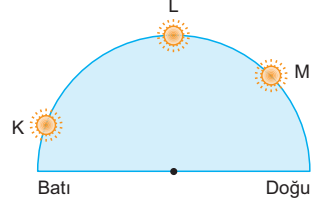

Önce K-M arasında boylam farkını, sonra boylam derecesi ve yerel saatlerini bulunuz.

Çözümlü Soru

- 3.

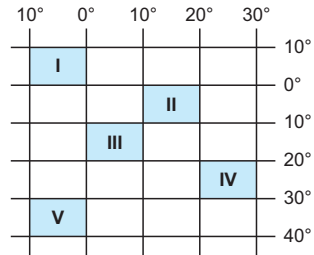
Yukarıdaki şekilde aynı enlem üzerinde yer alan merkezlerle ilgili,

- I. K-L arasındaki yerel saat farkı L-M den fazladır.
II. K daha batıda, M ise doğrudadır.
III. Yerel saati en ileri olan K dir.
IV. L merkezi başlangıç boylamı üzerinde yer alır.

hangileri söylenemez?

- A) I ve II   B) I ve IV   C) II ve III
D) II ve IV   E) III ve IV

- 4.

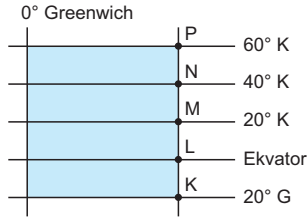
Yukarıdaki şekilde numaralanmış bölgelerden hangilerinin izdüşüm alanları birbirine eşittir?

- A) I ve II   B) I ve III   C) II ve V
D) III ve IV   E) IV ve V

Enlem ve boylam farkı eşit ise Ekvator'a göre konumu dikkate alınız.

5.

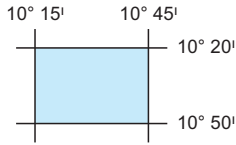
Yukarıdaki şekilde başlangıç boylamına uzaklıkları eşit olan merkezlerden hangisinin yerel saati **en ileridir?**

- A) K B) L C) M D) N E) P

Bu tür sorularda yerel saati ileri olan kutba yakın olan, geri olan ise Ekvator'a yakın olan merkezlerdir.

6.

Yukarıda coğrafi koordinatları verilen bölge, aşağıdaki şekilde belirtilen yerlerin hangisinde yer alır?

- A) B)
- C) D)
- E)

7. 21 Mart tarihinde 50° Doğu boylamında yer alan Bakü'de güneş saat 05.20 de doğduğuna göre, 11° Doğu boylamındaki Roma'da Bakü'nün yerel saatine göre kaçta batar?

- A) 19.56 B) 19.26 C) 18.06
D) 17.20 E) 16.50

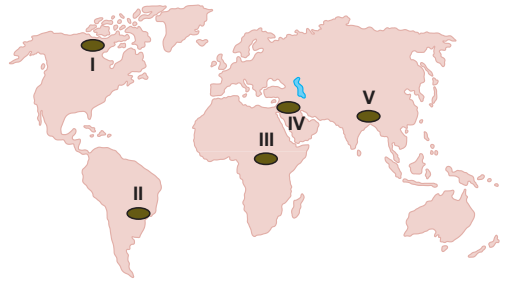

Yerel saat farkını Bakü'deki güneşin batış saatine ilave ediniz.

8. 129° Doğu boylamı kaçınıcı saat diliminde yer alır?

- A) +6 B) +7 C) +8 D) +9 E) +10

9.

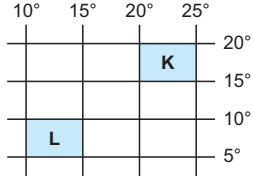

Yukarıdaki haritada numaralandırılan noktaların hangisinden 500 km batıya doğru gidilirse yerel saat farkı **daha fazla** olur?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

1-C 2-B 3-D 4-A 5-E 6-D 7-A 8-D 9-A

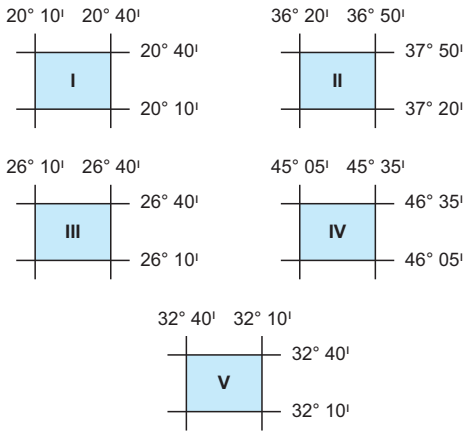
1.

Yukarıda coğrafi koordinatları gösterilen K ve L bölgeleriyle ilgili aşağıdaki yargılardan hangisi **yanlıştır**?

- A) Yengeç Dönencesi ile Ekvator arasında yer alırlar.
 B) Başlangıç meridyeninin doğusunda yer alırlar.
 C) K bölgesinin izdüşüm alanı daha büyüktür.
 D) L'de gece-gündüz süreleri arasındaki fark daha azdır.
 E) İkisinin de en kuzeyi ile en güneyi arası kuş uçuşu uzaklık aynıdır.

2.

Yukarıda coğrafi koordinatları verilen numaralı bölgelerden hangisi Türkiye'nin sınırları içerisinde yer alır?

- A) I B) II C) III D) IV E) V

Türkiye 36° - 42° Kuzey paralelleri 26° - 45° Doğu meridyeni arasında yer alır.

3.

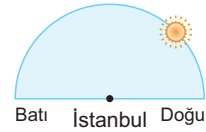
Merkezler	Zaman farkı (dakika)	Uzaklık (km)
K-L	20	600
M-N	40	600
P-R	50	600
T-S	70	600
Y-Z	90	600

Yukarıdaki tabloda farkı enlemler üzerinde yer alan merkezler arasındaki kuş uçuşu uzaklıkları ve zaman farkları verilmiştir.

Buna göre, hangi merkezlerin enlem derecesinin **daha büyük** doğu söylenebilir?

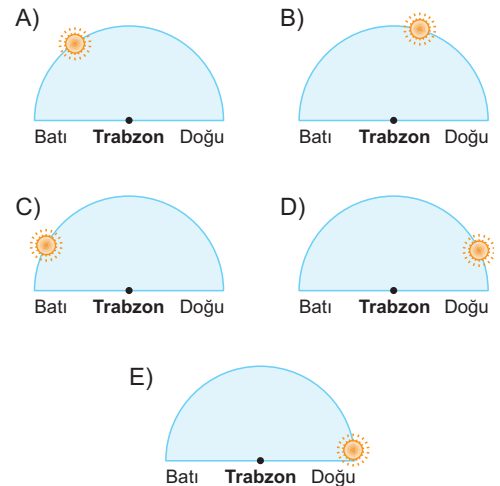
- A) K-L B) M-N C) P-R
 D) T-S E) Y-Z

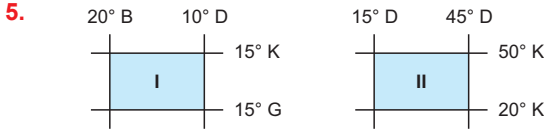
4.

Yukarıdaki şekilde Güneş'in İstanbul üzerindeki konumu gösterilmiştir.

Buna göre, aynı anda Trabzon'da Güneş'in ufuktaki konumu aşağıdakilerden hangisidir?

Yukarıda coğrafi koordinatları verilen bölgeler için aşağıdakilerden hangisi **söylenemez**?

- A) II. bölgeden Yengeç Dönencesi geçmektedir.
 B) I. bölgenin izdüşüm alanı daha büyüktür.
 C) II. bölgenin en doğusu ile Türkiye'nin en doğusunun boylam derecesi aynıdır.
 D) I. bölgede çizgisel hız daha fazladır.
 E) II. bölgede gece ile gündüz süresinin değişimi daha azdır.

6. Aralarında 2 saat zaman farkı olan iki merkezden K'de güneş L'den önce doğmuştur.

L merkezi 20° Doğu boylamında yer aldığına göre K merkezinin bulunduğu boylamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 50° Batı   B) 10° Batı   C) 10° Doğu
 D) 30° Doğu   E) 50° Doğu

7. 23 Eylül tarihinde 33° Doğu boylamındaki Ankara'da güneş doğduktan 10 saat 40 dakika sonra güneşin battığı yerin boylam derecesi aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 3° Batı   B) 13° Doğu   C) 26° Doğu
 D) 43° Doğu   E) 53° Doğu

8. K merkezi 30° kuzey, L merkezi ise 30° güney enlemi üzerinde yer alır.

Yalnızca bu bilgilere göre bu iki merkez için aşağıdakilerden hangisi **kesin** söylenir?

- A) K ve L de aynı iklim özellikleri yaşanır.
 B) Yerel saatleri aynıdır.
 C) K'de güneş L'den önce doğar.
 D) K Doğu, L ise Batı Yarım Küre'de yer alır.
 E) Cisimlerin gölgesi yıl boyunca K'de kuzey, L'de ise güney yönlüdür.

Dönenceler dışındaki merkezlerde cisimlerin gölge yönü bulunduğu yarım küreye doğrudur.

9. I. Doğusu ile batısı arasında yaklaşık 1 günlük zaman farkı bulunur.
 II. Belli alanlarda 180° boylamı ile çakışır.
 III. Tamamı su kütlelerinden geçer.

Yukarıdakilerden hangileri tarih değiştirme çizgisinin özellikleri arasında **yer almaz**?

- A) Yalnız II   B) Yalnız III   C) I ve II
 D) I ve III   E) II ve III

10. Temmuz ayında 20° Kuzey paraleli üzerinden 10° Doğu meridyeni boyunca kuzeye gidildiğinde aşağıdakilerden hangisi **oluşmaz**?

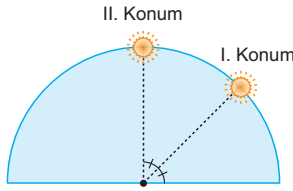
- A) Başlangıç boylamından uzaklaşılması
 B) Çizgisel hızın azalması
 C) Yerel saatin değişmemesi
 D) Gündüz süresinin uzaması
 E) Enlem derecesinin artması

21 Mart ve 23 Eylül tarihlerinde bir merkezde güneş doğduktan 12 saat sonra batar.

1-C 2-B 3-E 4-B 5-E 6-E 7-E 8-E 9-B 10-A

1.

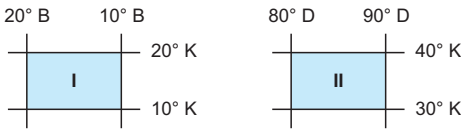
Gündüz süresinin gece süresinden 4 saat uzun olduğu bir günde yukarıdaki şekilde gösterilen güneşin I. konumdan II. konuma ulaşması için gerekli olan saat farkı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak verilmiştir?

- A) 1 B) 1,5 C) 3 D) 3,5 E) 4

Gece ve gündüz süresi toplamı 24 saat aradaki fark ise 4 saat olmalı.

2.

Yukarıda iki bölgenin matematik konumları verilmiştir.

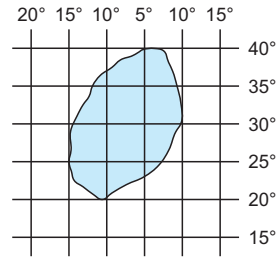
Bu iki bölgenin enlem ve boylam farkı eşit olmasına rağmen izdüşüm alanlarının farklı olması, aşağıdakilerden hangisinden kaynaklanır?

- A) Greenwich'e göre farklı yarımkürelerde bulunmalarından
B) Denize göre konumlarının farklı olmasından
C) Ekvator'a göre konumlarının farklı olmasından
D) Farklı saat dilimlerinde bulunmalarından
E) İklim özelliklerinin farklı olmasından

Meridyenler arası mesafe Ekvator'dan kutuplara doğru azalır.

3.

Yukarıdaki bölgenin coğrafi konumunu belirtmede aşağıdakilerden hangisi **kullanılmaz**?

- A) 40° Kuzey B) 20° Batı C) 20° Güney
D) 10° Doğu E) 15° Batı

Bir bölgenin coğrafi konumu belirtilirken en doğusu ve batısından geçen boylamlar ile en kuzeyi ve güneyinden geçen enlemler esas alınır.

4.

Yerel saatleri aynı olan K merkezi ile daha güneydeki L merkezi arasında 2109 km mesafe vardır.

L merkezi ile Türkiye'nin **en güneyinden** geçen enlem derecesi aynı olduğuna göre, K merkezi aşağıdaki enlemlerin hangisinde bulunur?

- A) 17° Güney B) 26° Kuzey C) 36° Güney
D) 55° Kuzey E) 61° Kuzey

5.

Ortak saat ayarı 45° Doğu meridyenine ayarlanan bir ülkede saatler 13.00'ü gösterdiğinde Güneş'in tam tepe noktasına yükseldiği yerin boylamı aşağıdakilerden hangisidir?

- A) 30° Doğu B) 40° Doğu C) 50° Doğu
D) 60° Doğu E) 75° Doğu